

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال سوم

شماره ثبت:

۵۲۲

شماره چاپ:

۱۴۴۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۰/۳/۲

نام دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۰۸۴۰

تاریخ انتشار:

۱۳۹۰/۳/۲۵

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

« طرح استفساریه تبصره (۳) ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ »

مقدمه

قانون مدیریت خدمات کشوری در سال ۱۳۸۶ تصویب شده است. ماده (۷۱) یکی از مواد فصل دهم این قانون است که طرح استفساریه تبصره «۳» ماده (۷۱) در راستای تبیین زمان اجرایی شدن حکم این تبصره ارائه شده است.

بررسی طرح

همان‌گونه که بیان شد قانون مدیریت خدمات کشوری در سال ۱۳۸۶ تصویب شده است و براساس ماده (۲) قانون مدنی زمان اجرای قانون فوق همان سال بوده است.

البته قانونگذار براساس جزء «ب» بند «۱۱» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور که بیان می‌دارد: «درج تفاوت تطبیق موضوع تبصره ماده (۷۸) در احکام حقوقی از ابتدای اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری (۱۳۸۸/۱/۱) مانع از افزایش مذکور نخواهد بود» تاریخ لازم‌الاجرا شدن فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری را ابتدای سال ۱۳۸۸ تعیین کرده است^۱ که با توجه به مصوبه اخیر، حکم تبصره «۳» ماده (۷۱)، (به‌عنوان یکی از مواد فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری) صرفاً شامل افرادی می‌شود که تاریخ بازنشستگی آنها بعد از سال ۱۳۸۸ است.

ارائه طرح حاضر با این هدف صورت گرفته است که تاریخ اجرای تبصره «۳» ماده (۷۱) را به قبل از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون فوق تسری دهد. بر همین اساس در صدر طرح استفساریه بیان شده است: آیا حکم عبارت «به میزان مابه‌التفاوت تا ۸۰ درصد را تفاوت تطبیق دریافت خواهند نمود» به کلیه مقامات موصوف در ماده (۷۱) اعم از کسانی که تاریخ بازنشستگی آنها قبل یا بعد از سال ۱۳۸۸ باشد تسری می‌یابد؟

تصویب استفساریه از طرف مجلس به این معناست که اجرای تبصره «۳» ماده (۷۱) عطف به ماسبق شود یعنی حکم تبصره به پیش از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۸۸/۱/۱ تسری یابد که این امر قانونگذاری جدید بوده و مغایر تفسیر شورای نگهبان از اصل هفتادوسوم قانون اساسی است.^۲ البته اگر مقصود طراحان طرح تسری حکم تبصره به بازنشستگان پیش از تصویب قانون مدیریت خدمات کشوری باشد این مغایرت وضوح بیشتری دارد و عطف به ماسبق حکم قانون مدیریت خدمات کشوری به قبل از تاریخ تصویب آن است. همچنین با توجه به اینکه طرح ارائه شده متضمن بار مالی است و محل تأمین اعتبار آن تعیین نشده است مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است و طرح پیشنهادی از این جهت که وجه مرجعی برای افراد مذکور در این تبصره نسبت به سایر کارمندان و بازنشستگان وجود ندارد مغایر بند «۹» اصل سوم قانون اساسی مبنی بر رفع تبعیضات نارواست.

۱. البته این حکم در برخی قوانین دیگر نیز مورد تصریح قرار گرفته است از جمله ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه.

۲. نظریه تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان:

«۱. مقصود از تفسیر بیان مراد مقنن است بنابراین تضييق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلقی نمی‌شود.

۲. تفسیر از زمان بیان مراد مقنن در کلیه موارد لازم‌الاجراست بنابراین در مواردی که مربوط به گذشته است و مجریان برداشت دیگری

از قانون داشته‌اند و آن را به مرحله اجرا گذاشته‌اند تفسیر قانون به موارد مخرومه مذکور تسری نمی‌یابد.»

نتیجه‌گیری

هرچند زمان تصویب تبصره «۳» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری، سال ۱۳۸۶ است و قاعداً زمان لازم‌الاجرا شدن یک قانون، همان زمان تصویب و ابلاغ آن است، اما چون فصل دهم قانون مزبور که موضوع طرح استفساریه نیز ناظر به آن است؛ به موجب جزء «ب» بند «۱۱» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ از سال ۱۳۸۸ لازم‌الاجرا شده است بنابراین حکم ماده شامل افرادی می‌شود که بعد از سال ۱۳۸۸ بازنشسته شده‌اند و این ماده نیازمند تفسیر نیست و با توجه به حکم جزء «ب» بند «۱۱» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸، موضوع استفساریه قانونگذاری جدید بوده و مغایر اصول هفتادوسوم و هفتادوپنجم و بند «۹» اصل سوم قانون اساسی است.

لازم است این امر نیز مورد توجه قرار گیرد که در صورت تصویب مصوبه با توجه به ایجاد هزینه جدید برای دستگاه‌های اجرایی باید روش تأمین این هزینه جدید مشخص شود. با توجه به مطالب بیان شده، حکم تبصره فوق واضح بوده و نیازمند تفسیر نیست و براساس تبصره «۳» ماده (۷۱) تاریخ پرداخت مابه‌التفاوت تا ۸۰ درصد به‌عنوان تفاوت تطبیق همان تاریخ اجرای قانون فوق بوده است که در سال ۱۳۸۸ این حکم نسخ شده و قانونگذار تاریخ اجرای تبصره فوق را سال ۱۳۸۸ تعیین کرده است که براساس این حکم، تبصره صرفاً شامل افرادی می‌شود که از سال ۱۳۸۸ بازنشسته شده‌اند و شامل افرادی که پس از تصویب قانون و پیش از سال ۱۳۸۸ بازنشسته شده‌اند نمی‌شود. با توجه به مطالب بیان شده عدم تصویب طرح پیشنهاد می‌شود.